Lieder Lieder.

—

700

Ackersee

—

1886.

Lluch Llach

—

Sarsuela bufa en dos actes, per

Anton Ferrer y Codina

y

A. Gelée-Bertal.

—

Musica de J. Offembach.

—

— 1875 —

Personatjes.

Maresch	alcalde del poble.	Joaquin Roca
Rora,	filla seva.	Enriqueta Alemany.
Moanrich		Puigjaner.
Arturo.		Puig
Geroni.		Conrado Colomé
Layeta	criada del alcalde.	Josepa Matheu.
Lluch Llach.	mestre d'estudi.	Gervasio Roca
Un convidat.		Tomai Sanjelin
Un criat		Llisas.
Bombero.		N. N.

Coros de dos sexos.

Escena contemporánea y en una torre de un poble del Ampurdá.

Acte primer.

—

La escena representa un jardí
lujos ; à la esquerra la part
trassera de un magnifich edifici-
torre en el que s'entrarà per
una escalinata elegant y
ampla. A la dreta un pabe-
llo suelto rodeijat de macetai
de flors, el jardi es veurá
arreglat ab janalis y demes

adornos, disporat per alum-
brarlo a la Veneciana.

Al aixecarse el telò multi-
tut de gent del camp dels
dos sexos estàn ocupats en
acabar d' arreglar el jardi.
Geroni y Layeta estaràn assen-
tats jent rams de flors, al
costat de una tauleta rustica,
en la dreta abaix. Dos o tres
pageras jent lo mateix assen-
tadas à la escalinata Altres
porian flors entre 'ls archs de
verdura.

—

Escena 1.

Geroni, Layeta y Coros.

(al acabar el cant.) Roseta.

- Cant -

(se 'n van a seguí arreglant.)

_Recitat-

Ro. (baixant per la escalinata)

Avuy sí que estem alegres.

(Geroni y Layeta s'aixecan; aquesta

seguint fent un ram que al seu temps

el darà à la Rosita)

Ge. Y dons, que tenim de fé?

La. Això no passa subint;

potsé may més hie veurem;

es com la pluja d'estrellas,

potsè no la veurem més.

Ro. Es clá això d'un diplumátich

es fruita molt rara.

La. Y que es?

Vuy dí, que fá un diplomátich?

Ge. Diplomaticarías deu fé:

dona, el nom t'ho diu bé prou.

Ro. Bona explicació,

La. Ximplet!

Ro. (pel jardí.)

Vamos, fá goig!

La. Sí que 'n fá.

Tinguí, aquest es per vuste.

(li dóna 'l ram.)

Ro. Gracias, Layeta; es molt mono.

Ge. Prou se ahont anirà 'l ramet;
al senyó Manrich.

Ro. Això...

La. Y encare no vol jé res
el séu oncle?

Ge. Sí hu jarà.

La. Y tót es perque no té
pares coneguts...

Ro. Per xo;
té de pagá la culpa ell;
pero tocant á estimarlo
no me 'n privarán.

La. Ben jét.

– Y ja temps que ja es aquí...

Ro. Desde molt petit.

La. El veig

casi de tota la vida.

Ge. Y es madrileny?

Ro. Be hu es.

La. Y ab el parlá res se nota.

Pobre! no sabé qui es

el seu pare ni sa mare.

Ro. Bé, alabat siga Deu.

Ge. ¿Es vritat que 'l diplomatich

que vé demá, es un ingles?

La. Bé hu diuhen.

Ge. Qui l'entendrá?

Ro. Ay, no se.

Ge. Noy, que riurem!

Jo: aquí el senyó Lluch Llach
que diu que 'l parla tan bé.
- Cuant vaig anà à Barcelona
ab l'amo... en vaig sentí meu
en el teatro del Liceyo.
No. En el teatro?
Se. Si.
La. ¿Com és
un teatro? En vuldria
veure algun.
Ge. Noya, que està bé!
Lo unich que 'm và cremá
es que hi cantan ab inglés.
No. Es italià.
Ge. Ytalià?
Dons, parlaban igual que ells.

La. Bé, bé: y com es el teatro?

Ge. Bé... com t'hu explicaré...
si may t'has mogut d'aquí
y d'això no n'has vist res.
- Figúrat com una Yglesia
ab sillons per tot arreu,
y à las parets uns prestatjes
plens de cadiras també,
menos la paret de enfrente
que en allí no hi posan res;
pro, això sí, en molt ben pintada
ab cortinas y uns serrells...
- Després de tocà la copla,
que la posan al bell peu;
ab una pausa que encanta
s'aixeca aquella paret.

La. La paret s'aixeca?

Ge. Si.

– No, senyoreta?

Ro. Es molt cert;
pero es una cortina.

Ge. Jo m'creya qu'era paret.
– Bé, detràs surt una sala
gran ab casas, ponts, torrents
y ixen homes ab jandillas
que cantan d'allo més bé:
pero, vaja, no m'agrada
perque no 'ls entench de res.
Tots feyan: xinxas xarelas,
carquinyolis xaxipe,
y altres paraulas que, vaja!
jo hi vareig beure à galet.

-Lo que'm vá agradá?...

La. Que?

Ge. El ball.

Allò! ah!...

Ro. Et vá agradá, eh!

Ge. Jo no sabia hont jicarme...
Debia está mes vermell...
Quinas pantorrillas, noya!
Y jeyan aixis, y...

(ajupint-se.)

La. Ves, ves!
Torna á parlá del teatro.

Ge. Si no cantaban gens bé.

La. Ara has dit que si

Ge. Un mót
y uns cuants d'aquells refilets

que jà aquí la senyoreta
en val mil.

Lo. Oh! y que jà temps
que no n'ha cantada cap.

Ro. Vamos, ara cantaré.

La. De debó?... Dons apa, rotllo.

Ge. Moinyons, veniu... y quiets.
(baix al coro)

- Musica -

- Recitat -

Ge. Que viva la senyoreta!

Tots. Viva!

Ro. Veniu tots ara, amichs meus
à acabá tóta la feina
que á dinz us senyalare. p.g.

Escena 2.

Geroni, Layeta.

(que vá per anarsen.)

Ge. Escolta dugas paraulas.

La. Dugas paraulas?... perque?

Ge. Perque no puch aguantá
y al fi t'hu confessare.

La. Dons veyam si 't podré absoldre.

Ge. Ay, Layeta!

(ab gran crit.)

La. Juig, xìmplet!
Vaya uns sustos de dona!
jo crech que 'n téns un arrel.

Ge. Tu no sabs perque suspiran
entre 'ls abres els aucellets?

La. No, fill, no, si no m'ho esplicas.

Ge. Ah! no hu sabs? jo sì que hu sé.
Sabs perque tots 'ls cabrits
que pastoran alegrets
tot menjant aquella herbeta
que 's sembra espressa per ells
de cuant en cuant sents que cridan
y estirant el coll fan bée,
com aquell que está molt trist,
¿no hu sabs?

La. No.

Ge. Yo sí que hu sé.

La. Es que cridan à sa mare.

Ge. A sa mare?... cá barret.

'Ls petits no dich que no
això hu fan els bens cadells;
pero 'ls grans ja es altre cosa.
Doncas cuant aquells fán bee
es que están enamorats.

La. Bàh!

Ge. (Que es senzilla Deu meu!
¿Y si veus que jo suspiro
que creurás?

La. Res, que ets un bé.

Ge. Vaja, deixat de ximplesas!

La. Dons, Geroni, no t'entench.

Ge. Nada, estich enamorat.

La. Que dius, home! Oh! y pot se
no sabs la casa.

Ge. La casa?

Si, la se; prou que la se.

La. Vaja dons, digau d'un cop
y no 'm jassis perdre 'l temps.

Ge. Es à...

Ma (dintre.)

Laya!

La. L'amo 'm crida.

Ge. Pès el sort.

La. Que?

Ge. Feilho.

La. Vès!

Escena

Geroni.

Si hu ha endevinat sisquera
que es per ella lo· que tinch.
Cada dia per mor d'ella
me'n vaig a llensa suspirs
en aquell racó que l'amo
hi te cria de cunills...
y al mirarme aquells volátils,
tán llaugers, tan aixerits,
·que fugint de fé demandas,
y declaracions ... aixis,
que sénten la inclinació
que 'ls fá l'amor brullá 'l pit

s'estiman... oh! si s'estiman?

m'ho poden pregunta a mi.

L'any passat per aquet temps
no mes eran vint y cinch;
y enguany, si no m'equivoco,
n'hi ha trescents vuitanta sis.
-Deu del cel! cuant torni neixe
vulgueu que neixi cunill:
y ara, que per desgracia,
no hu soch, feu que lu d'aqui
la Laya a la fi hu comprenga
y que m'estimi; hu sentiu?

Monjita

~~Parlat~~

Na. (dintre.)

Està bé.

Ge. La veu del amo.
Ojeguem dintre del pit
aquesta jurnal ardenta
que la Laya 'm ja sentì.

– Escena.

Geroni - Moarech.

(Geroni ja com qui arregla algo,

el senyó Mbarech surt de bata y raba.

tillas, y un parell de botas á

la mà, una mes gran que l'altre)

Ma. (sense veure á Geroni)

Oh! bravo, bravo! bravisimo!

això es d'un gust acabat.

— Ah! justament et buscaba.

Ge. Ja 'm troba. (Viam que voldra.)

Ma. Digas primé... ¿Sabs que 'ns roban
las figas sempre?

Ge. (Ja hu sab.)

Ma. Es precis posars de guardia
per poderhu averiguá
y te 'n encarrego á tú.

Ge. (Moalo! dons ja hi acabat.)

Ma. – Que es això?

(ensenyantli las botas.)

Ge. Un parell de botas.

Ma. Quinas?

Ge. Las que jo hi purtat.

Ma. Y has vist bé la mida?

Ge. Si.

Ma. Ves que't sembla! Son iguals?

Ge. No.

Ma. Ab això es ja xoculate
casi per tot lo vehinat.

Ge. Ja hu hi vist que la una era
mes gran, pero hi pensat, va'!
donantla pel mateix preu,
y sent encara mes gran,
no hi tindrà que dí.

Ma. Animal!

Y ets de la terra d'en Lluch
fill del poble d'en Lluch Llach.
Sembla improbable, mentida,
que sent la generalitat
homes de talent com som
hajis surtit tan taujà!

Ge. Y que val tenì talent
com el del Senyó Lluch Llach?
Ja sap què es fora d'aquí
perque es moria de fam.

Ma. Es perque ha anat a Madrit
per veure si pot cobrà.

Ge. Si, pero ja un any que hi es.

Ma. Pero crech que ja ha cobrat,
y à fe que convé que torni.

que sens ell el poble está
perdut. ¿Ara, qui aconsella
en las mil dificultats
que en el home s'atravessan?
¿Ls nens, com s'educaràn?
Ell era el pare del poble,
a n'ell 'nában à para
tóts 'ls plets, que més que mestre,
era doctó universal.

Ge. Y que sabia de tot,
hasta de jé jochs de mans.
Parlaba tótas las llenguas.

Ma. Y era com jo aficionat
à las comedias de majica.
La que ara aquí hi preparat
de májica, jo voldría

que la puguès presencia'

Ge. Allò de alsà la cortina

y surtì de cop un ball...

Moa. Ja estàn arreglades?

Ge. Prou.

y ab uns vestits mes llampans...

Ma. Oh! y allò de la taula

pujant de baix del corral...

Que fassìn corre la trapa.

Ge. Això ray! deixiu està.

Fóra bo que jò aquì.

Moa. Viam, diu que vindrà aviat.

Ge. Qu'hi ha estat vusté à Moadrit?

Ma. Aixi no hi 'gués estat may!

Ge. Perquè?

Ma. Encare qu'ara 'm vejis

vell, tort, y tot averiat,
y arrusiegant jà las camas;
cuant tenia dinou anys,
era 'l pollo mes airós
de Madrit y 'ls seus voltans.
Per seguir 'ls meus estudis,
el pare m'hi va envià,
y en lloch de seguí 'ls estudis,
seguia sens descansá
tot lo que duya fandillas
sens mirá classes ni edat.
-Un dia que 'm passejaba
pel Prado, dia fatal;
veig passá una dona alta,
y jo hi tenia marcat
predilecte per las altas;

la segueixo, y pataplaf!
's fica dins d'una casa
de la calle de Alcalá;
jo que 'm fico detras d'ella,
arriba ella primé a dalt,
llensa una tierna mirada,
tanca, y 'm deixa al replá.

G. Casi li vá dá carbassa.

Ma. Com ja me habia fletxat,
seguiá jén 'l Tenorio
carré amún y carré avall
cada dia una estoneta.
La cosa vá ana endevan;
y despreis de jé algun temps
que estabam enamorats,
vá resultá... Cuant hi penso...

Ge. Bé; y que và resulta?

Ma. Pobre Jill meu!

(rumicant.)

Ge. Recaratsos!

(fen un salt.)

-Bé, y després?

Ma. Al cap d'un cuant temps, tornaba à sé aquí.

Ge. Y ella?

Ma. Es và queda' alla.

Ge. Y perque no s'hi casaba?

Ma. Oh! perque era ja casat.

Ge. Y la noya, com se deya?

Ma. Un nom raro. Uotersait.
Era inglesa y no parlaba
més que un poch el castellà.

Ge. Si, pero bé es van entendre.

Ma. Com que habiam simpatisat,
entre paraulas y signos..

Ge. Ja hu entench: aixins es clà.
_ Y n'ha sabut res més?

Ma. No,
no n'hi sabut res més may.

Ge. Es clà, una noya sola.

Ma. No més tenia un germà
que era cuiné de la Reina,
que diu que m'va está buscant
més de dos anys per Madrit
per matarme.

Ge. Y aquet jermà
també era ingles?

Ma. Es clà, home.

Ge. Y també es deya?..

Ma. Outersait.

Es nom que encare 'l sumio,
pero ja han passat tans anys...
Cuant se'm và morì la dona,
y'm vaig afillà com sabs
la Roseta ma neboda,
potsé que si hagués trobat
aquell... xicot...

Ge. Ja, ja; 'l fill.

Ma. Sabs... potsé, aixìs d'amagat
l'hauria protejit, y...
pro, qui sab hont deu parà.

Ge. Potsé escura xemeneyas...
-Sénto soroll.

Ma. Qui sera?

Ge. Trepitj de botas.

Ma. Ah! té,

ja no hi pensaba; dirás

que ni hà una de mès xica.

Ge. No, que es una de mes gran.

Ma. 'L mateix te. —

p. y.

Escena

Maresch, Manrich.

Aquí aquet!

Man. Haig de parlarli.

Ma. Digui y cuiti que tinch tart.

Man. La Roseta...

Ma. No me 'n parli.

Man. Es que n'hi haig de parla.

Vosté sab que ns estimem

y que...

Ma. Ca' s'han d'estimá!

Man. Ho sabrá mes que nosaltres...

Ma. Si que hu se y está acabat.

Man. Es coneix que no té pares.

Ma. Ja ho soch jo ara.

Man. Vusté? cá!

un padrastre.

Ma. Com; Manrich,.

cuidado ab el parlá alt.

Man. Es clá, cuidado ab l'arcalde!

Lo que li dich, que si acás

s'uposa als nostres amors...

Ma. Que?

Man. Que se 'n penedirá.

Ma. Potse aixo es una amenassa?..

Man. Pensi lo que vulgui.

Ma. Bah!

Man. Dons la robaré.

Ma. Moanrich!

Man. Ah! se 'n riu? dons endevant.

Ma. No, que vuy dí: don Moanrique.

Man. Dons, don Nuño, ja hu veurá.

Ja que vol jé 'l Robadó
potsé que li costi cart.

Ma. Moe 'n rich.

Man. Que mana?

Ma. No 'l crido,
vuy dí que 'm ja riure en gran.

Man. De riallas vindran plurallas.

Ma. (Quina falta 'm ja en Lluch Llach.)

Man. Hi haurá un escandol.

Ma. Que diu?

respecti la autoritat.

Man. Bueno, ens veurem.

(se'n vá.) f. d.

Ma. Agusil!

(crida.)

Escena.

Marech, Geroni.

Ge. Que mana?

Ma. Corrent, volant,

la mangala... y tu la corda.

(se'n vá.) p. y.

Veyam si m'escapará.

Amenassarme!.. Y qui es?

P. M. Deuli la noya !.. veyam?
Escribent del secretari,
sense pares, sense un clau...

(surt Geroni.)

Ge. La mangala. — Y aixi en bata surtirà?

Ma. Bo, mal rellàm.
Bé, no deura se' mol lluny,
veuran que vaig de vehinat.

f. d.

Escena

Manrich, luego Roseta despres Laya.

Man. (eixint per la dreta)

Donalshi fil... ma com trotan...
millo, ara tenim temps:

Jare la senyal... Arcalde,
ets mol ruch per se gubern...
Ara hi jet una jugada
que ni que fós en Moiret.
_Li cantaré y si es à dintre
prompte surtirà 'l meu bé.

(pega dos cops ab las mans.)

_Mousica -

_Serenata -

- Parlat.

Ro. Moanrich!

Man. Moon bé! No 'm sentías?

Ro. Sí, per xo hi vingut correns.

Man. Que dias ha que no 't veya!

Ro. Sí, ja hu crech, com que may veins.

Man. Com vols qu'ho faissi? el téu oncle
m'ho té privat, y ara, el sé
à n'als téus brassos, es causa
de que 'm busca à fora ell.

Ro. Que 't busca à fora?

Man. Hem tingut
cuestions llargas, y ara crech

que 'm buscan per agafarme 140
ell y en Geroni.

Ro. Si no 't veu
ja li passara aviat.
- Y es à dí que no cedeix?

Ma. No, noya; l'orgull el cega.

Ro. Y al rebre ahí aquell papé,
que ha de passà un personatje,
crech qu'un embaixadó inglés,
s'ha clofat d'una manera...

Man. Si es tan maniàtich!

Ro. Si hu es!
Sempre diu: Si fós ministre!
si fós regent, si fos rey!
Es dí en parlant de grans homes
es à l'aiga.

Man. Prou que hu sé.

No.... Veig que se'ns embolica.

Ro. Oh, sí! y cada dia mes.

Man. Vaig escriure al senyó Lluch
que já sabs qu'á n'á mí m'té
mól carinyo... pro per are
no hi vist resposta ni res.

Ro. Ja'n já cas del senyó Lluch,
pero, recordat já temps,
que tú ni vas jé parlá
y que no 'n vás treure res.

Man. Potse pensará un nou medit.

Ro. Dificil es.

Man. Tambe hu veig.

(surt daya.)

La Senyó Meanrich, una carta

hi vist que duya 'l carte
y com era vusté aquí
li he presa.

Gracias: pren.

Man.

La. Senyo Manrich!.. (li dóna dinero.)

Ro. Ah! no digueis...

(ab misteri.)

La. Y á mí que me conta usté?
Si jo soch dalt que vijilo
y no 'ls hi habia dit res.
Ja poden fer lo que vulguin
sens temor, que al terradet
la Layeta treu las armas
d'una capa... ja m'entén?

(vase.) P. y.

Ro. Pobre Layeta! á veyam

que diu la carta. Be es d'ell?

Man. Oh! segu! qui m'ha d'escriure?

Ro. Jeu que 'ns animi, Deu meu!

Man. (llegint.)

"Moanrich: t'envio la meva,
pero el veni jo s'acosta,
y sols 't dich per resposta
que la Rosa serà teva.
No jaraí mals esponsals
ella, aí qui estimo tambe,
que si ella riqueses te
tambe sé tu lo que vals.
L'altre hivern no hu vaig lograí
y hu lograré aquest hivern,
dóna gracias al gobern
per no volerme pagaí.

En aqui hi trobat un jil
que per lograrho mol val, PM
hi donat un cop casual
que 'ns haurà valgut per mil.
Adios, confiansa completa
ab lo vostre amich, Lluch Llach."
- Oh ditxa!

Ro. Que Deu li pach!

Man. (Reginl.)
"Expresions a la Roseta."
- Que 't sembla?

Ro. No sé que di.

Man. Ja veus qu'aquí m'hu promet.

Ro. Pero com hu lograrà?

Man. Aixó, Roseta, no hu sé,
pero jo tinch confiansa

ab ell.

Ro. Ah, sí; jó 'l mateix.
Quin pes que m 'ha tret del cor!

Man. Y á mí quin altre tambe!

- Musica -

- Duo -

M costará fé l'ingles
que sabeu que l parlo bé,
dons fet un ingles vindré.
vosaltres no 'n digueu res.
Ya sabeu que ell es apátich
y sense que 'ns puga veure
yo vindré aquí fentli veure
que soch un alt diplomatich.

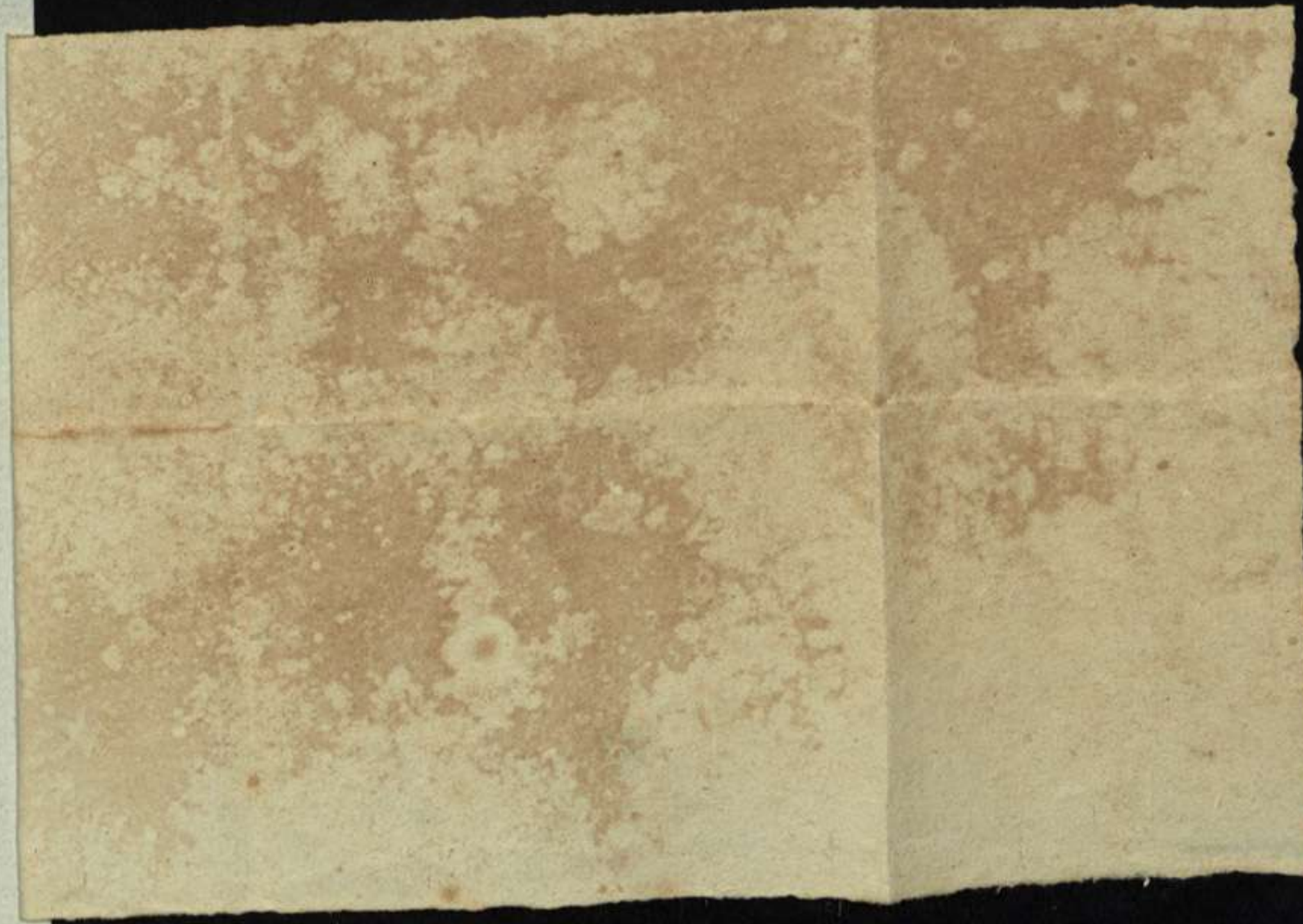

29 144

- Recitat -

(surt Layeta.)

La. L'esperbé! L'esperbé!
Per hont surto?

Man.

Ro. El pare!

La. No tindràn temps:
que s'amagui al pabelló
y podrà surtí després.

Ro. Ficat aquí, y cuant no vegis
ningu, surt. - Cuant 'ns veurem?

Ro. ~~Cuant ns veurem?~~

Man. Demà saltaré el jardí,
espérem al balco.

Ro. Bé.

La. Apa, que ja son aquí. f. y.

Ro. Adios Manrich! p. y.

Man. Angel meu! p. s.

Escena
Maresch, Geroni, y dos homes
(ab escopetas.)

Ma. No hi jà re, no, ja caura,
prou! Vusaltres ja pudeu
anárvosen, si feu falta
vos avisarem ab temps.

(se n'van 'ls homes.) f. 8.

- Nunci, agafa la trumpeta,
cuant tinguis tot allò llest
fes una crida que digui:
que el que trobi l'escribent
del secretari y no 'n dongui
part de seguida, tindrà ell
la pena que ab celo guarda
l'arcalde. per l'escribent.
Hu sents?

Ge. Bé. (Si me 'n recordo.)

Na. Apa! prompte!

(vase Geroni.) p. y.

Ah! primé
porta un papé embolicat
que trubarás al buffet.

Escena

Moaresch luego Geroni.

Quin cap! quin cap! Jo ja hu veig!
Sigueu arcalde, guardiá
del amor d'una xicota
ple de pardalets al cap,
rebeu un embaixadó
qu'ara es troba viatjant
d'incógnit; jeu un discurs
que tinch de dí cuant vindrá,
tingueu sempre aquell ingles,
cuiné de la reina, al cap,
que 'm sembla que sempre 'l miro
y que m'está trompejant.

Ara veurem 'l discurs;
l' habia deixat mol llarch
pero ja es un xich mes curt.
Doscentas planas hi ha,
y eran doscentas y una;
ara es tot espatarrant.
Jo habia de sé orador;
y els meus pares ignorants
van jerme sé apotecari,
que vé a sé un sastre tronat,
perque sols apadessem
las miserias dels humans.
Jo encare no puch queixarme,
perque tot apadessant
y enviän gent à l'altre barri,
hi guanyat un capital.

Per fi, demà se'm presenta
la ocasió de demostrar
fins hont arriba 'l meu genit,
perque 'n tinch, no's pot duptar:
per fora no se'm coneix,
pero per dintre... oh! es gran!

(surt Geroni.)

Aquí tenim el discurs.
Si tingués aquí en Lluch Llach
que, si, es tan sabi com jo,
m donaria formal
la seva opinio. - Ves, ves
à fe lo que t'hi manat.

(pren el papé.)

Ge. Ah! Tinch de fé un altre crida.

Mo. Un altre crida?

Ge. Ha arribat
un corredó de licors
de Reus y ho haig de cridà.

Ma. Bueno bueno, no 'm jà re,
hu cridarás tot plegat.

Ge. Home; si acás ni falteí
per la festa de demà...

Ma. Cá, si en tinch de superiors,
en fi, veurem. Jo me 'n vaig
à escursá meŝ el discurs
que per curt no es pert res may.

P. y.

Escena
Geroni - Layeta.

La. (Veyam al senyó Moanrich.)

Ah! ell.

Ge. Layeta, ahont vas?

La. Res, à veure si 't trobava.

Ge. Dons, ja veus que m' has trobat.
Que volias?

La. Volia dirte
que si resulta cap mal
à n'en Moanrich, la senyora
crech que 't farà despatxa.

Ge. Y quina culpa hi tinch jo?

La. Jes de no trovarlo pas.

Ge. Dons, si l veig 'm faré el cego.
- Y à n'à mi qui 'm salvarà?

[ab dulzura e intenció]

La. Que tambe 't buscan?

Ge. Pot se.

La. Yo crech que ja t'han trobat.

- Musica -

Oeuvres

- Duo -

~~Recitat~~

La Yo crech que ja t'han trobat

Ge. Layeta, no se com dirtho.

La. No no; no t'entendré may.

(Voldria que se'n anés

per veure en Manrich que fa.)

Que no has avisat la gent

perque vinguin a cobrar?

Ge. Ay, tens rahó; no hi pensaba,

me 'n 'bia ben descuidat.

-Moira, t'haig de di una cosa

y no passo de dema.

La. Bueno: vès que si vé l'amo...

Ge. (Ara ja s'hu haurá pensat.)

(se'n vá.) p.g.

La. Gracias á Deu!

150

(cridant.)

Don Moanrich!

(Moanrich obra la finestra á poch á poch.)

Escena

Moanrich - Layeta.

Obscuro

Man. Qui 'm crida?

La. Joch jo.

(surt la lluna.)

Man. Qui ha?

La. Vinch á dirli que ara l'amo
vindrá aquí al jardí á paga,
y que com ja es ja de vespre,

cuant ja se'n hajin anat,
surti vusté ben depressa
que jo estaré vijilant.

Man. Com podré jo may pagarte
Layeta 'l que per mi fas?

La. Estimi à la senyoreta Jorsa,
y ja tu haurá pagat

Man. Aixis ja estas ben pagada.

La. Dons qu'ho passi bé.
Te'n vas?

Man.

La. Si; faré entretenir 'ls mossos
mentres vosté surtirá

(vase.) p. y.

Escena

Manrich.

(a' la finestra)

A pesar de la promesa
que 'avuy m'ha fet el senyó Llach
sento 'l cor ple de tristesa
y tot hu espero fatal.
El silenci que aqui reina
ab la semi-oscuritat
es la propia glaiia negra
que está 'l cor meu endolant.
Cuant acabará ma pena!
Deu meu, cuant acabará!

- Mousica -

(Tanca la finestra)

Escena

Maresch, Geroni, luego Coros.

- Recitat -

Ma. Bah! que vingan de seguida. PM

Ge. No, si ja estan avisats.

Ma. En aquí hi ha 'ls paquetets
y aixís que vagin entran
yo mateix 'ls pago...

Ge. Be.

Ma. Ves á fé: l que t'hi manat.

Se. (No se'n descuida, macatxo!
Hu cridaré trabucat.
Ah, no; yo per la Layeta
tot hu trayeixs.) Aquí están.

(vase.) f. y.

- Musica -

37 153

(Mentres cantan, en Moarech va pagant

despres es retira á la casa. El coro seguix

cantan, y avant dels ultims acors se'n nirá de

la escena, procurant que acabin ale vint segons

de sé á dins.

Al fer mutis el coro entrará per el fondo Lluch

Llach ab maleta y sach de nit, vestit ab bota

llarga que presentí un tipo de capellá gros y

petit Ve com observant ab molt sigilo los

preparatius de la festa al mateix temps

surt Geroni ab la trompeta sóta 'l bras per la

dreta y Marèch per la esquerra. Aquets dos

vegents y vegent á Lluch Llach fan una e-

clamació de doble sorpresa. Lluch Llach ab

el dit li impora silenci y se'n torna, li al-

tres dos quedan parats.)

-(cau el telò ab rapidei.)-

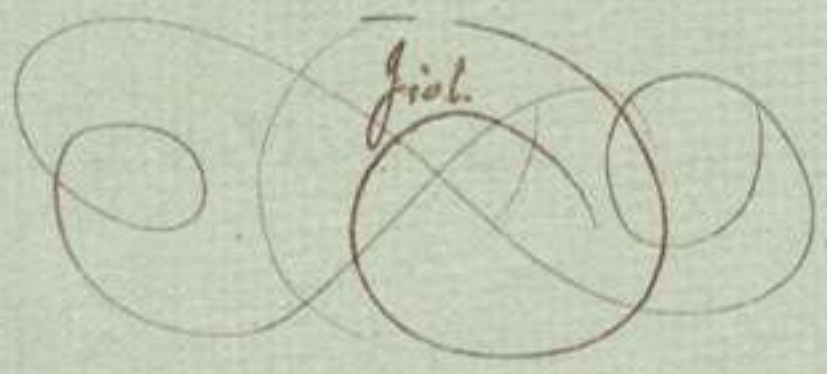

155

Flach Fläch

—

Acte 2on

—

1886.

—

Lluch Llach.

acte 2.e

158

Acte segon.

—

El teatro representa un mag-
nifich salò tot decorat de
vert clà. Al fondo una gale-
ria ab arcadas y una gran
cortina que en lo seu temps
se descorre, deixant veure un
jardì iluminat y las baila-
rinas ab posicions. Lo salò
adornat ab vert y flors y tot

iluminat ab espermas tam-
be verdas. En los àngels
del fondo pedestals ab flors
y candelabros ab llums. Por-
tas laterals primeras y ter-
ceras. A la dreta un piano
Lujos. Silleria tapizada de
vert. Pedestals ab grans gerros
de flors devant las pilastras
del rompiment. Al aixecarse el
telò, Geroni y Layeta estaràn
acabant de encendre 'ls llums.
de la aranya del centro ab
una escala de ma. De fora se
sent un debil ruido de orques-
ta y coros.

Escena 1.

Geroni - Layeta

Coro dintre.

- Musica -

Recitat.

La. Sembla que aquells es distreuhen.

Ge. Y encare ningú ha arribat.

-Sabs el nom del diplomatich?

La. No.

Ge. Es un nom meu estrany-

Senyó. Pumé.

Qui t'ho ha dit?

La.

Ge. L'amo: pro no se'n diu.

Ah!

La.

Ge. Es el nom que té d'aconit.

¿Un inglés es dirá may

Pumé?

La. ¿Y'l saps el séu nom?

Ge. Ja no jòra inconit.

La. Ah! 160

— Bé, bé: parlem d'altre cosa:
és cert lo que m'has contat?

Ge. Tant cert com estich aquí.
Al tornà dubent sòta 'l bras
la trompeta per la crida
veig en Manrich; also el cap,
mitj ferit per la sorpresa,
cuant l'altre m'ix al devant.
Vaig quedà de pedra marmol.

La. Dons silenci.

Ge. Dona, acas
som nens? ja t'ho hi dit
que per tu, Layeta ... Ay!

(suspirant.)

La. Que tens?

Ge. (Per Deu que es burra
no habé compres aquet ay.)
Mo 'agrada mol està sol.

La. Ah, si?.. bueno, ja me 'n vaig.

Ge. Vuy dí sol ab tu...

La. Y que te?

à mi 'm sembla qu'es igual.

Ge. Ab un sol no's pot jé ambo.

La. Jugant al quinto es vritat

Ge. Jo crech que m'hi tens per quinto
à n'á mi.

La. Jo?

Ge. tu.

La. Ay, ay!

Ge. Y dons no hu sech... Lo que te

que la pó 'm fá callá,
que se 'm trabuca la llengua
al dirte 'l que pensa 'l cap.
Ay, Layeta!

La. Ja hi tornem?

Ge. Layeta, y quin goig que 'm fas.

La. Lo que fa goig es dú a sóbre.

Ge. Ah! si t'hi vols enfilá
't portaré à coll y be
à Reus, à Prusia, à Tetuan.

La. Tens de pendre aigua de tila,
Geroni. Tu estás malalt.

Ge. Es molt cert... y sabs perque?

La. Ay! no no!

Ge. No has vist passant

pel corral cuant el sol brilla
llensant sos hermosos raigs...
las gallinas aclujadas
volteijar totas lo gall
y al dilshi coc-ca-ra-cack,
amorosa contestar
cacaca catararca
per probarli ab lo seu cant
que l'amor qu'ell 'ls demana
ja may li podrán nega,
y jo que ab tu tan gallejo
no enténs el cacaracak!

- 'L marruix per la taulada
ab son carinyós mau, mau,
cridan á la marruixeta

que si acosta pegant salts,
¿no li cónta 'ls seus amors
ab marrameus afinats?
Donchs perque si ells dos s'estiman
tu no 'm vols entendre may!

La. T'has explicat com un llibre;
à la fi m'has parlat clá;
pero aixo es una descarga...
una s'hi ha de pensá abans.

Ge. Fes un pensament, Layeta.
La. Pero tu t'has olvidat
que 'l gat y la marruixeta,
que las gallinas y 'l gall
's vesteixen d'una roba
que no se 'ls espatlla may.

que aquells menjan blat de moro
y que 'l menjan regalat
y als altres 'ls alimentan
las ratas d'aquí 'ls-voltans.
- A tu t'agradan las ratas?

Ge. No hu sé, no n'hi menjat may;
pero hi ha certa rateta
que á mi sempre m'ha agradat.

(allarga la mà.)

La. Sembla que á la fi 't despertas

Ge. Y que tot m'hu trech del cap.

La. Y que téns tu per casarte?

Ge. Lo que es menesté.

La. Ja estás
bé de monis?

Ge. Moonis ? si ;

crech que no me 'n faltaràn.
Tinch la guardiola plena.

La. De guardiolas n'hi ha
de molt grossas y molt xicas, P.M
y hi pot habé ort o aram.

Ge. Son d'aquellas de sis cuartos,
tot or.

La. Y com l'has guanyat ?

Ge. A bótxas... Tu deixau corre,
lo cert que hi es.

Endevant.

Ge. Despres tinch un oncle a Cuba.

La. (A Cuba.)

Y no s'ha casat.

Ge.

La. Que té alli ?

Ge. Cria de negres:

cuant hi va anà, en và posà
dos parells, y ara ja' no
lo que li han aumentat.

La. Vaya, ja veig que es partit
que es podria aprofità.

Ge. Cedeixes?.. Vamos, Layeta.

La. Que la sabs llarga, company.

Ge. Digam que sí.

La. Dons soch teva.

Ge. Bien! A la fi hu he' lograt.

La. Si 't 'guessis explicat antes
què sab 'hont seriam jà

- Musica -

- Recitat -

Ge. Oh dicha, oh placer, oh gloria,
com diria 'l senyó Llach.

La. Sabs que t'entusiasmes massa?
Y 'm seràs fidel?

Ge. Sí un ca.

La. Me 'estimaràs?

Ge. Com Romeo

y Julieta; uns que es van
matá de tan que es volian.

La. No, no; no m'estimis tan.

– Pero parlant d'altre cosa:
¿ja estan a punt las del ball?

Ge. Y que semblan papallonas
ab aquells vestits glassats.

La. L'amo totas se las pensa.
Meira que jé anat a llogar
un rengle de bailarinas
per obsequia al viatjant.

Ge. Oy! are que me 'n recordo;
las tenim de anà a avisá
que s'estiguin amagadas
fins 'l moment del sarau.
L'amo vol dá una sorpresa

La. Dons vaja; passa endevant.

(se 'n van.) p. 2. d.

Escena 2.

Marech lugo Rosa.

Ma. (veibt de gran etiqueta)

Ja per jì som al gran dia,
es dì, som à la gran nit.
Termino Themis, Virtummo,
Anfion, Orfeo, Paris,
Janno, Momo, Flora, Laras
y altres signos y Deus mils,
deixeu las llars mitolojicas
hont jà sicles que viviu,
y veureu la hermosa jesta
que avuy tindrà lloch aquì
Si las Agraulias dels Ciprios,

que eran festivals lluits,
en ahont 'ls pans de figa
s'hi devoraban per mils,
serán la imatje, la sombra
del meú esplendit festi.
Aquell discurs que tenia
piramidal, infinit,
hi resolt no pronunciarlo,
y tan sols de boca di
una alocució sencilla,
dólsa, agradable, sutil
que entrará dels convidats
en los entusiasmes pits,
ab la dulzura que hi entra
dintre 'l cos d'un noy petit,
un cuarto de pega dólsa

que xuglan se'n hi va a dins.

(surt Nora dels jardins)

-Hola!

Ro. Ja l'hora s'acosta;
en el parque ja hi ha gent.

Na. Sí? Moe'n alegro. Está tot
arreglat?

Ro. Sí, tot ho es.

Na. 'Ls cirios son tots enceses!
la aranyas y...?

Ro. Sí, tot hue es. Tambe.

Na. Han dut 'ls fochs de Vengala?

Ro. Ja ja rato.

Na. 'Ls posareu
en el parque ben tapats
de fullaraca... Vuy fé

que vejin sas llums hermosas
sense que 'n sapigan res.
Al arriba 'l diplomatich
allavors 'ls encendrem.
Quins efectes, quina idea!
pero quin talent tambe.
Haig d'escriure a n'en Lluch Llach
aquest acontexement.
- Has vist en Manrich?

No.

No, no.

Na. Bueno dons, no 'l vejis mes;
hi sapigut cosas grans

No. Que ha sapigut, digui: que?

Na. Que es 'l que 'ns roba las figas.

No. Com?

Na. Es à di: 'ns ho pensem.

Ja veus que un lladre de figas... 167

Ro. Ell robà figas? no hu crech.

Ma. ~~Dons~~ Vergueg ahi vespre, cuan tots
vam retirà, en Manelet
'l vá veure atravessá
'ls jardins del parque.

Ro. Ell?

(El ván veure!)

Ma. En aquella hora,...
desengányat, ~~no s'hi vé~~ ni jo 'l creg!..

Ro. Pas per res mes que per figas,
pero un dia 'l cassarem.
(Ja jaré jo que no siga.

Escena 9.

Dit. Geroni.

Ge. Al costat del llit hi té
las botas.

Ma. Ja son igualas?

Ge. N'ha cambiat una no mes
y totas dos hi han quedat.

Ma. Está clá.

Ge. Dons jo no hue veig.

(Rosa vá al fondo y mira per las galeria.)

Ya tinch 'ls focks de Mengala
tapats com m'ha dit.

Ma. Ja teins entes com deu se la cosa?

Ge. Si senyó, si, ja está entes.

Ma. No enceneu pas res, que no

sentiu ans la meva veu;
al crida jo joch! vosaltres
en 'ls de baix hu crideu,
y de repent tot el parque
quedarà groch y vermell.
que donarà un colo majich
a tot lo jardi...

Ge. Corrent.

Ma. Será una festa de majica...
Allo de veure 'l bufet
que 'ls a surt de sota terra...
Quin tip de riure 'm fare.
_Y las 'bailarinas?

Ge. Barba!
Ja 's pot di que está tot llest.

Ma. Que sobre tot...

(Fa ademán de quietut.)

Ge. Vol callà!

Ma. Ah! Y veyam si sabreu fé
tu y la Laya en á la taula
allò de...

Ge. Si, si, ja hu sabem.

Ma. Com 'ls mossos de las fondas
ja 'ls he sorpendrà.

Ge. Jo hu crech.

No. Papà, vénen convidats.

Ma. Ay, las botas... Digas que...
Geroni, porta... no... anuncia.

Ge. Porta, anuncia... En que quedem!

Ma. No, no, no! Corra á la porta,
despres me las posaré.

(al entrar la gent Moarnich y

Rosa los rebran.)

P M

Escena 4e.

Mateixos, Convidats, lugo un Convidat y despues un Criat.

Ge.

(anunciant.)

'Ls Marqueses del Plumero.

(pausa.)

Las senyoras del Pom d'ort.

(pausa)

El Baro de las Trompetas.

(pausa)

El senyor del Papiol.

(pausa.)

Oh, el general Contreras.

(pausa.)

Con. No val a muteija.

Ge. Oh, oh!

- Musica -

_ Recitat _

Ma. Gracias, senyores, gracias
no 'm deixa di re 'l pleer
al veure honrada ma casa
ab tans inclits concurrets;
pero com el diplomatich
alt, invicte, sempitern,
personatje de campanas
y molts ets y uts, no es
persona de las que passan
a menut per un poblet,

hi volgut de aquets voltans
convidá als que mei valem.
Com el tal viatja de incognit,
y tan sols poden sabé
el nom que en viatje usa
y que es Marqués del Pomé,
hi fet que fòs vert de poma
tot com ja veuhen vostés.
Me estranya ja la tardansa,
pues que segons tinch entés
ha parat à la masïa
del prebere Joan Mateu:
y aquells dels que no 'ls agradi
esperà, en el cel-obert
hi trobarán per passá
un ratet alegrament.

Fins hi hà unas llanxetas
per passejà pel safreix,
y també villar y daus,
cartas, bótxas, y perque
l'aire de la nit no 'ls danyi
'lo tót d'un toldo es cubert.

Tots. Gracias, gracias. p. y. l. y 2.

(La major part vá per distintas direccions)

Na. Portam las botas
que ara me las posaré.

Ge. (entra per la primera porta dreta y surt ab las botas.) 1. p. d.

Are sí que son iguals.

Na. Cuita, dóm.

Ge. Tingui.

Cri. En Benet

'm fa' du aquesta tarjeta
d'un senyo~ que luego ve'.

Ma. Te', ves, llegeixla...

(dantli las botas.)

Senyors,
potse' qu'aixo~ sigui d'ell.

Ge. (llegint.)

"D. Arturo del Pare'
premiat ab la creu de la
teno~ ordre de...". - Que diu?
Ah! "Ordre de Carlos terse'."

Ma. No, Pare: vol di Pome'.
- Senyors, es ell. - Y hont es?

Cri. No esta' distant, pero avans
vol sabe' si hi ha inconvenient

de que vingui.

Na. Home, home!

que vingui; ~~que~~ si l'esperem.

- Que ji! - Senyors, prepararse

que es ell.

Ro. Es abaix, ja ve.

Na. Es joch de baix; tu, Geroni.

Ge. Vol las botas?

PM

(presentant las hi.)

Na. No, despres.

Corre, qu'ensenguin. - Joch!

Cri. Ge. Joch! Joch!

(à la galeria = Al sentir joch, tots

se esbalotan, surten de dins ls que

hi eran atropellantse, ab rems, tacos,

bótxas, cegats pel raplandor y ls

crits de tal donas. Altres compa

reixen ab galledas.- Gran confusió.

Marcel·lí s'enfila dalt d'una cadira

per calmarlos y al fi se calma tot.)

Ma. Senyors, calmarse; no es res...

no; son 'ls Jochs de Mongala.

Tots. Ah! ah! ah!

(demostrant que es convencen de

lo que es.)

Ma. Gracias á Deu.

(á Geroni.)

Porta las botas.

Ge. Tinguí.

Ma. Al fi 'ns á las posarem.

Cri Senyó Paré.

Ma. Té las botas.

(Les hi dona.)

Ge. (Viatjan mès que en Balague.) p.2 y.

Escena 5.

Mateixos - Arturo.

(Elegant hasta la exsageració.)

- Cant -

- Parlat.

Ma. ¿Sabeu que per se inglés parla molt bé el català?

Ar. Vol fé 'l favor de deixarme acaba!

Ma. Oh! oh! oh!

(escuranbe.)

_ Cant _

- Parlat -

Na. Es francot, es francot.

- Cant -

- Parlat -

Ma. Té un sistema orijinal
de presentarse vosté.

Ar. El sistema del gran mon,
amich meu.

Ma. (Ay, amich seu!)

Ar. Ja 'm diuhen l'orijinal
per tot, y el que es á Reus,
jo y en Prim eram 'ls homens,

y despreí de morirse ell
no meí soch jo.

Ma. Que n'es fill?

Ar. Qu'haig de seí jo fill de Reus...
Jo nascut a Barcelona
fill llegitim d'un tripé
del carré de las Freixuras
que venént tripas y peus
vá feí un capital Jamoís
que'l vá perdre al cap de temps
venént tambeí peus y tripas
al carreí del Argenteí.

Ma. Pero, no es ingleís?

Ar. Qui, jo?
No n'hi sigut may d'ingleís.
-En fin, senyors, jo hi vingut

per...

Ma. Ah! sí, sí.

(demostran que està enterat.)

Ar. Y pot se
ara destorbo.

Ma. Que diu!
cuant per vusté tót s'ha fet.

Ar. Per... (Endevant.)

Ma. No senyo:
ja veura: comensarem
la vetllada ab alegria
en obsequi de vusté.

Ar. (Aquest home es boig.)

Ma. Moltó,
val mès que no sigui ingles.
-Tocaràn ara l'que vulgui.

P.M

Ar. Oh! yo no...

Ma. Ha de sé vuste.

(Luego vindrá la sorpresa,
la majica sorprendent.)

Ar. Si es per mi, una ~~vals~~ pólca

Ma. pólca 'L toquem?

-Vinga una ~~vals~~! orquesta, ~~un vals~~!

(Ara 'l cop: vinga 'l xiulet.)

(xiula, se descorren las cortinas del
foro y 's presentan las bailarinas
sobre pedestals ab gracioras actituts
entre un elegant jardi completament
iluminat per una festa. Sorpresa general.
Mareach rient, satisfet de la seva obra.)

Tots. Oh!!

Ar. Es art de bruixeria.

Tots. Oh! oh! oh! 23 es sorprenent.

(las bailarinas entran à la escena)

- BALL. -

(al acabá se retiran pel foro.)

Ar. Es una festa fantàstica!

Uns. Oh! oh! es gran!

Alt. Mool gran!

Ma. Encare veuràn molt mès.

(xiula y puja la taula ricament arre-

glada ab fruitas, viandas, flors, vins,

entre ells, champany y copas apropósit.

Sorprera general. Moares ch riu de

un modo ecsajerat.)

Uns. Oh! oh!

Ar. Es una maravilla!

Un. Magnifich!

Alt. Piramidal!

Ma. Ja está servida la taula

Tots. A la taula!

Ma. Sí; a sopá.

-Com que la taula es petita,
arreglarán 'ls criats
ademés aquestas dugas
y tot estará com cal.

(a ne 'ls criats)

-No us embruteu l'uniforme
que 'l tindría de pagá.

-No es vritat que jan gotxot?

Tots. Prou!

Ar. Si semblan generals.

Con. Jo hi vist uns aucells a América
que hi tenen casi un semblan.

Ma. Vamos, sense cumpliments.
Rompi 'l joch.

Ar. Ben pensat.

(Tots seuhen, uns à las del proceni;
altres à la del centro. Arturo que
seu à n'al centro de frente al pu-
blich comensa à fer plats.)

Ma. Geroni.

Ge. Que vol las botas?

Ma. Ara no. - Us en recordeu?

Ge. De que?

Ma. De la cantarella.

Ge. Si, si; ja 'ns en recordem.

(Geroni, Layeta, y altres criats al lli-

brea, serveixen.)

Ar. (à Geroni)

Que hi hà mès?

Ge. (depressa y clà.)

Vol que li dugui
allò que 'n diuhen: ensiam?
també hi hà sopa d'aquella;
menuts, cap y pota ab naps,
custellas per jé à la brasa.

Ar. Que hi hà tripas?

(mentres fan la cantarella, Mareich
riu que riu.)

No n'hi hà.

Ge.

Té peix frejit, té cunill,
perdiu ab cols qu'ara 's fan.

Na. Moa noy que hu aixafa bé.

Ar. Veuràs, deixam rumià.

- Porta perdius.

Ge. De seguida.

La. (al convidat.)

Que diu que vol?

Con. Bé, que hi ha!

Ge. (cridant.)

Perdius per hui!

La. Li darem

llumillo ab monjas, pardals
ab arros, tomba-navios,
hi ha platillo ab sebas, hi ha
molls frejits.

Co. Hi ha munjetas?

La. Sí senyó.

Con. Dons en duràs.

La. Està bé.

Con. De pa no 'n duguis,
ja 'n duch, tinch mal de caixal,
y n'haig de menjà d'aquet
tòu que no 'l deixo may.

La. Està bé.

(cridant.)

Meitj plat de graba
pr'un senyó que 's porta 'l pà.

Na. (Bravo! ni à can cap de Creus
hu diuhen tan bé.)

Ar. Aixo já
molt taberna de la Parra.
- Que es aixo?

Na. Carn de caball;
aquet es plat de capritxo

per si algu 'n vulgues tastà. 180.

Iras. Ah ah!

(ab asco.)

Ma. A Paris no hi hà cap fonda
que no 'n tingui.

(Es criats portan viandas.)

Ar. Y aixo es tall?

(tocantho.)

Ma. Son cascos jets à la brasa:
diu que son mol delicats.

Iras. Ah ah!

Ar. Oh, y à n'aqui 'n veig un altre
que no pot se mes estrany.

Ma. Es truita de papallonas:
aquet plat 'l và importà
'l Shar al veni de Persia.

y a París ja tots 'l fan,
y fentlo a París, segú
que en aquí també 's fará.
¿Qui no menja pastanagas
ab carn que siga elegant?
Qui no menja truita crua,
biftech calent y ja está,
formatje florit?... rustit
de mantega empastifat,
musclos vius, perdius passadas,
mustassa, y dias vindrán
que 'ns menjarem..., la República
com se
~~perque~~ l'han menjada allá?

Tob. Bravo, bravo, bravo, bravo!

Ma. Ara, senyors, a brindar.

Ar. Silenci. Senyors silenci
Escolteu tots. (agafa una copia y s'aixeca)

Ma — ~~Puja dalt d'una cadira~~ Ma ja

Ar Puji dalt d'una cadira

Senyors, brindo ab la emocio
que en tot home es natural,
al veures a casa seva
de tants amichs rodeijat
per lo nostre invicte huespet,
per 'quet pou, per 'quet gegant
de ciencia; de hipocondria...

PM

Ar. (Que enrahona.)

(tob 'ls escapa 'l riure.)

Ma. Per 'quest alt
personatje, que aquí es digna
sens orgull, sens fe, alterna
ab pobre violas borcanas...
Ah, senyors... dispensaran...
la confusió...

Tob. Bravo! bravo!
Ah el ~~mon~~ mon mde ~~[illegible]~~ per discursos,
es mestre de ri. Castelar.

Ar. Lo que tindrem de escoltá
es la veu de la Roseta.

Ma. Destapem primè 'l Champany.

(ho fa Arturo.)

No 'm tiri 'l tap cap à mi.

Ar. No tingui pó. Veu? ja está
Ara vingan aquí copas.

(las omple.)

Oido pues, y escoltar.

N

- Cansó -

No.

(aixecantse.)

- Parlat -

Ar. Ara jo la segona copla

(durán 'l ritornello.)

- Cantat -

_ Recitat _

Tob. Bravo! bravo!

Ma. Vosté canta

ab una entonació gran.

Ar. Vaig sé corista al Liceo

pero ja ja un grapat d'anys.

Ma. Del Liceo? (Oh! aquets homes

han surtit de res, es gran!)

'L meú Champany, que li sembla?

Ar. Bastant dolent.

Ma. Com?

Ar. Molt mal;
jo ni daré de mes bo
que no li costara tant.

Ma. Vusté, vusté rebaixarse!

Ar. Home, si es tot lo que faig.
Soch dependent d'una casa
que 'n fa un inmens consum l'any.

Ma. Llavors no es 'l diplomátich?
Donchs, que m'has anunciat?

P. M

(á Geroni.)

Ge. El senyó Paré.

Ma. Y jo 'm creya
que 't bias equivocat
d'ábre, que era 'l Pomé

a' qui 'm bías d'anunciá.
Y no has dit també, dimoni
que estaba condecorat?

Ar. Sí, la casa es premiada,
es a' dí, 'l meu principal.

Ma. Y aquet cordó?

Ar. Es del revolver,
com sempre estich viajant.

Ma. Deu meu, y quina desgracia!
Que trobará cuant vindrá?
Ay, yo 'm moro!

Ar. Que?

Ma. Yo 'm moro!

(cau ab una cadira. Tots hi
corren.)

- Cant -

Recitat

Ma. Addio, somni d'ambissione,
addio, jiornos de batalla.
Addio, addio per sempre.
Ar. (Aquest home 's torna boig.
Ma. Donam las botas, Geroni.

Cri_ (en Geroni li dona la botas y al

lentì anuncià al senyó Pomé

las llensa.)

Cri. (anunciant.)

El Moarquès del Pomé, em-
baixadó ingles que viatja de
incognit y no s'aturarà mès
que cuatro minutos.

Ma. Gracia à Deu, gracia à Deu!

Ar. (Aixó jà ferro carril.)

Gc. Aquì està.

Ma. (ab deliri.)

Ahont es! ahont es!

Escena 6.

Meateixos - Lluch Llach.

(surt tot ple de medallas y de

gala vestit algo xarrament.)

Ma. (abrassantla)

Ah!

Tob. Ah! ah!

Ar. (Això sembla una disfressa.)

Llu. Señogues...

Ma. Que Deu lo guart.

Home, m'ha passat un xasco
qu'hasta 'm fa pena 'l contarl.

Llu. Guot is dat?

Ma. (Aquet hu es
ves si aixi hi parlarà may?)

Home, jo li explicaré,
l'agusil m'ha anunciat
'l senyó que es diu Peré,

y com que se semblan tan
ab 'l nom seu, que es Pomé...

Llu. Oh, yes, yes, eix jenderstan.

Ma. Veliaqui dons que ara 'ns troba
que tot 'ns hu hem atipat.
No ha vist res del que s'ha fet,
ni aquell ball tan delicat,
ni eixi la taula de terra,
ni 'ls jochs artificials...

(suert un bombero.)

Bom. No es calaba joch aquí?

Ma. Ja podiam sé turrats.
No, home, no! hu jeyam veure.

Bom. Vaja, dons, abur.

(se 'n va.)

Llu. Oh! Hay

in Spania per los focos
una gran activiđà.

Ma. Aquí ab tot. Pero com deyam,
ara tot se'ns ha acabat...

Llu. Vet nel, jo venir tan solo,
por jo a ustè saludar,
jo griti mocx sus obsequios,
y yo venir además
por pedir à ystè la Rosa
por este còben.

Escena 7.

Mateixos, Moanrich.

Ma. Moanrich! cà!

Llu. Wil in saber el mio nombre?

Yo me ñamo Uatersait.

Ma. (aterrat.)

Uatersait !!

Llu. Tengo una hermana
que se murió : un gentleman
en Madrid, en una calle
que on di estrit Alcalá...

Ma. Calli, no digui res meu.

Llu. Este cóben que aquí está
es èl...

Ma. El ?...

Llu. Sí : es el children.

El niño.

Ma. (Será vritat ?)
Calli, no digui res meu
y faré 'l que 'm mamará;

pero aixo si, que ningu hu sapiga.

Llu. Oh, no, nadie lo sabrà.

Yo irme fuera de Spania

y yo no vuerver camàs.

– Meister Moanrich ... il su tio

dà à usté Rosa.

Man. Y es vritat?

Ma. Si, y bon profit te fassi.

Ge. Oh! jo hu crech que ni farà.

La. Aixo si que no hu entench.

Llu. Oh! aqui entender no camàs:

in Spania la mollera

ser mòx dura, aquì hay

mocx burros, burros, burros.

Tot. Ja, ja!

Ge. Y com ne diuhen dels burros

en ingles?

Llu. ¿Yu no lo sap?

Burros en inglisch is Xeroni.

Ge. Geroni en diuhen?

Tots. Ja, ja, ja!

Llu. Señogues ai com in inglant,
if in wil cosa por llà
à in servis...

Man. Lo que vuy
es sabre à qui dech la pau
del cor, mon bé, la alegria,
El seu nom, per adorarl',
per benehirlo, 'l seu nom.
Oh, per favor!

Llu. Uotersait.

Lab gran serietat y dirigintse hasta

la porta. Tots quedan mirantsi.)

Ma. Que el Senyó 'l beneheixi!

Ro. Deu el dugui ab santa pau.

Escena 8.

Mateixos, menos Lluch.

Man. Oncle!

Ma. Nebot!

Man. 'Mo perdona
tòt cuant li jèt enfada?

Ma. Si, pero vuy que 'm diguis
de que 'l conceixes?

Man. Ja un cuart
que 'm trobo recado a casa
que m'esperès al portal

del parque; correns hu hi jét;
ve' ell m'agafa pel bras
y 'm presenta aqui. 'L demés
ja saben tots com ha anat.

Ar. Be, bé; que 'm guardan malicia!

Ma. Cà, home! ja m'ha passat:
al revés, que als desposoris
també hi queda convidat.

Ar. Y en obsequi 'ns hem de beure
las mostras que de Champany
porto en el equipatje.

Ma. Bé.

La. Pido la palabra!

Ma. Que hi ha?

La. El que es aquet casament
s'haurà de jé duplicat.

Ma. Com s'entèn?

La.. Aquí present
'l meu futuro.

(à Geroni.)

Ge. Sí.

Ma. Endevant.

Ar. Dons, las mostras del vi ranci
també las beurem.

Ge. Salau!

Escena última
Mateixos. Lluch.

Llu. Que se'm permetrá l'entrada?

Ma. Oh ditxa!

Tots. 'L senyó Lluch Llach!

Ma. 'Me veus ab un gran moment.
- Y cuant habem arribat?
Llu. Ara mateix. - Vaja, veig
que no hi hà res per arreglà.
Ma. Has vist en el diplomatich?
Llu. Si, m'ha passat pel costat.
Ma. Càso en Moanrich ab la noya.
Llu. Jà mol bè. (Acte hi hà
en la vida d'alguns homes
que ab res son prou espiats.
P. M
Ma. Quina idea! L'ingles erats?-
Llu. Yo.

(Marnich queda sorpres.)

- Senyors, segueixi endevant
la festa, que jo no vigui
un destorb.

Ma. Vuldràs calla!

(afectat.)

No. (Tot aixo es obra d'en Lluch.

Man. Lo mateix jo m'hi pensat.

-Don Lluch, tinch una suspita.

Llu. Si la tens, la guardarà.)

Ma. Bebem dons, per la alegria.

Ar. Si, si, que encara n'hi hà.

Vivan 'ls nubis!

Tot. Que vivan!

Ma. Y viva 'l senyó Lluch Llach.

(agafantlo per la mà.)

-Geroni, porta las botas.

Ge. Al ji se las posarà.

(Marxch a las posa. Tot agafan copas.)

M

– Musica –

Ar. Oh! bonica!

Es neboda de vosté?

Ma. Y de voste...

Ar. Gracias, home.

Mol hermosa!

(à Roseta.)

Ro. Ah! jo hu crech

(parlan baix.)

Ma. Porta las botas Geroni.

Ge. Allà van.

Con. Senyò Maresch.

(Arturo y Rosa parlan baix. Lo Conui.

dat s'adelanta junt ab dos ò tres

mès y cuant Geroni li porta las

botas se las amaga detras.)

Ar. Es di que si jo d'amor
may paraula li digues?...
Ro. 'Me faria riure un xich.
Ar. Ay ay! qu'estrany! Y perque?
Meiris que soch mol corrido
y a n'al mon vuste no mes
m'ha resistit... Yo las noyas
las tinch a mils... per paquets.
Ro. De debó?
Ar. Tal com li dich.
Ro. Be, si acas será allá, a Reus.
Ma. (Te, Geroni, te las botas.

(en Geroni las hi pren.)

Ar. Vaja, vuste no m compren.
Ro. Veig que per se diplomatich
sab bastant... pero va a peu.

Ar. Digui sols una paraula
y'm veu casat ab vuste.

Ro. Bé, ja veig que ista de broma.

Ar. El meu amor...

Ro. Bé, si es seu
guardil, y perque no's torni
agre remenil un xiquet.

(El grupo deixa á Moreno.)

Ma. (Geroni, vingan las botas.

Ro. (No n'es poch d'impertinent.)
- ~~Pare~~ Oncle.

Ma. Té, té.

(á Geroni per las botas.)

Que?

(á Noal)

Ro. El senyó...

Ma. Ah! sì. Estich per vostè.

—